

γῆν ἄρχεται τὸν οἶσιν ἐπεξεργάσαθαι σκοπόν, καὶ διαιρεῖται τοῦτο τὸ μέρος εἰς δύο· ἐν μὲν γάρ τῷ πρώτῳ μέρει ζητεῖται τὰς λόγιτας καὶ τὰς φύσεις τούτων τῶν κατηγορικῶν ἐν ἔχυτοῖς καὶ ἀπολελυμένως· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὰς τούτων κοινωνίας καὶ διαφορὰς ἀποδιδωσιν ἐν τῇ τούτων πρὸς ἄλληλα παραθέσει.

Τὸ δὲ πρώτου μέρος διαιρεῖται εἰς πέντε κατὰ τὴν διάρεσιν τῶν πέντε τούτων ὑποκειμένων τῇ παρούσῃ πραγματείᾳ.

Ὦν αὖθις ἐν τῷ πρώτῳ, περὶ οὗτοῦ τὸ παρόν, ὁ περὶ τοῦ γένους δηλαδή, λόγος, τρία ποιεῖ. Πρώτου μὲν γάρ προτίθησι τὴν πολλαπλότητα τοῦ γένους· δεύτερου, ἐκλέγεται τὸ σημαντόμενον περὶ οὗ σκοπὸν ἔχει λέγειν, 10 καὶ δριζεται τὸ γένος κατ' ἐκεῖνο τὸ σημαντόμενον· τρίτου, ἐξηγεῖται τὸν δρισμόν. Περὶ τοῦ πρώτου μέρος αὖθις οὕτω προχωρεῖ· πρώτου μὲν γάρ τίθησι τὰς δύο ἐκδισκὰς τοῦ γένους, αἵπερ εἰσὶν ἔξω τοῦ παρόντος αὐτῷ σκοποῦ· δεύτερου, αὐτὰς παραβάλλει πρὸς ἄλληλας.

Περὶ τὸ δεύτερον οὕτω προχωρεῖ· πρώτου, τίθησι τὸ σημαντόμενον τὸ ἀπλότερον, εἴτα ἐγλέγεται τοῦτο, τρίτου, ὑπογράψει.

Οπως δὲ προχωρεῖ πρὸς τὸ τρίτον μέρος, δηλούν ἐστίν· πρώτου μὲν γάρ διαιρεῖται τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ κατηγορεῖσθαι, καὶ φησι πόσα εἰσὶ τὰ κυρίως κατηγορούμενα. Δεύτερου, τῷ λόγῳ τῷ ἀποδοθέντι τοῦ γένους διαιρίνει τοῦτο τῶν ἄλλων κατηγορικῶν κατὰ μέρος, μεταλλον δὲ 20 διαιρεῖ πάντων τῶν ἀπλότερων κατηγορεῖσθαι λεγομένων, εἴτα ἐπαναλαμβάνει, εἴτα ἐπιειρίνει, συμπεραίνων περὶ τῆς ὑπογράψης, διειρίνει τὰς ακλῶν ἀποδέδοται.

Περὶ τῶν σημαντόμενων τοῦ γένους.

Φησι τοίνυν διειρίνει, πολλαχῶς λεγομένου τοῦ γένους, ὥσαύτως δὲ καὶ τοῦ εἶδους· προσαναφωνεῖ γάρ ἐντεῦθεν ἡμῖν, διειρίνει τὴν περὶ τούτων 25 ἀμφιστέρων διδασκαλίαν ποιήσεται· πρώτου μὲν σημαντόμενον τοῦ γένους ἐστὶ τὸ ἀνθροϊσμα τῶν πολλῶν, τῶν ἔχόντων πως πρὸς ἐν τις ὡς πρὸς μίαν καὶ κοινὴν | ἀρχὴν, καὶ ἐπειδὴ πρὸς ἄλληλους ἔχόντων πως, οἷς δεσμῷ f. 81^τ συγγενείας συγδεῖται λεγομένων, ηγόμοις, ηγέθεσιν ὥρισμάντος· ὥσπερ τὸ ἀνθροϊσμα τῶν Ἐρωμαίων λέγεται γένος κατὰ τὴν σχέσιν τὴν ἔχουσι πρὸς ἕνα τινὰ 30 τὸν Ἐρωμόν ὡς εἰς τινὰ τῆς γενέσεως ἀρχὴν, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν σχέσιν τὴν ἔχουσι πρὸς ἄλληλους διαφόρῳ δεσμῷ συγγενείας, ηπειδὴ πρὸς τὴν μίαν ἐκείνην ἀρχὴν ἀναφορᾶς, ὡς προειρηται· καὶ τῷ ὅντιματι τούτῳ τῶν ἄλλων γενῶν ἀποτέτμηται, ἀπειρεῖται εἰς ἄλλην, οὐκ εἰς τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἀναφέρουσιν. Πρώτου τοίνυν γένους σημαντόμενόν ἐστι τὸ ἀνθροϊσμα τὸ τοιοῦτον, οἷον, 35 ὡς αὐτός φησιν, Ἡρακλεῖδαι καὶ τὸ τῶν Ἡρακλειδῶν γένος, ὁ κέκληται οὕτως τῇ τε σχέσει τῇ πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ πρὸς ἄλληλους ποικίλη καὶ

21 λεγομένων κατηγορεῖσθαι B

23 Περὶ — γένους en marge B, om AC

4*

διαφόρῳ κατὰ τὴν τάξιν οὖσῃ καὶ τοὺς βαθμοὺς καὶ τῇ τῶν ἄλλων γένων διαστολῇ.

Δεύτερον σημαῖνόμενόν ἐστι τοῦ γένους ἡ ἀρχὴ τῆς ἔκάστου γενέσεως, εἴτε ἀπὸ τοῦ τεκόντος, εἴτε ἀπὸ τοῦ τόπου λαμβανομένη· ὥσπερ γάρ ὁ πατὴρ ἀρχὴ τῆς ἔκάστου γενέσεως ἐστίν, οὗτος καὶ ὁ τόπος ἐν φύσει γέγονε δύναται εἰναῖ. Εἰτα τίθησι παραδείγματα τὰ μέν τῆς ἐμψύχου ἀρχῆς τίγουν τῶν γονέων, τὰ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀψύχου, τουτέστι τοῦ τόπου, καὶ ταῦτα διπλᾶ, τὸν διπλῆν σχέσιν δηλῶν τῆς ἀρχῆς· ἔκάτερον γάρ τούτων, εἰ τε γεννήσας καὶ ὁ τόπος, ἡ κατὰ τὸ προσεχὲς λαμβάνονται, ἡ κατὰ τὸ πόρρω, ὥσπερ Ὁρέστης ἀπὸ Ταντάλου τὸ γένος ἔλκειν λέγεται, τῆς πόρρω ἀρχῆς, ὃ δὲ "Ιλλος ἀφ' Ἡρακλέους, τῆς προσεχοῦς· καὶ πάλιν, ὃ μὲν Πίνδαρος Θηβαῖος, διπλῶν Θηβῶν, ὃ δὲ Πλάτων, Ἀθηναῖος, διτι κατὰ τὸ προσεχὲς ἐκ τῶν πολυγνίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ περὶ Ἀθήνας.

Ταῦτα εἰπών, παραβάλλει τὰς δύο ταύτας σημασίας τοῦ γένους, καὶ ταῦτα προχειρότερον εἶναι τὸ δεύτερον σημαῖνόμενον, ὥσανει λέγων διτι τὸ τοῦ γένους ὅνομα εὐλογώτερόν τε καὶ ἀρχοειδέστερον ἀρμόττει τῷ γένει κατὰ τὸ δεύτερον τρόπον λαμβανομένῳ ἡ κατὰ τὸν πρῶτον· „Οἱ ἐκ γένους γάρ, φησί, κατάγοντες Ἡρακλέους Ἡρακλεῖδαι λέγονται“· ὥστε τὸ ἀθροίσμα καλεῖται γένος καὶ ἔστι διὰ τὴν ἀρχήν, καὶ τὸ γένος τὸ ὡς τὸ ἀθροίσμα, διὰ τὸ γένος τὸ ὡς ἀρχή· Ἐπειδὴ τοίνυν τὸ ὅνομα τοῦ γένους ἀρχοειδέστερον ἀρμόττει· τῷ γένει τῇ ἀρχῇ τῆς γενέσεως παρὸ τῷ πλήθει τοῦ τῷ ἀθροίσματι τῶν ἀπὸ αὐτῆς κατιόντων | καὶ ἔστι τὸ γένος τῆς ἀρχῆς ὥσπερ αἰτία τοῦ γένους τοῦ ἀθροίσματος, διὰ τοῦτο καλῶς εἰρηται, διτι προχειρότερόν ἐστι καὶ γνωριμώτερον τὸ δεύτερον σημαῖνόμενον. Ἐστι δὲ προχειρότερον καὶ γνωριμώτερον ἀπλῶς, καθίστον αἰτίόν ἐστι τοῦ λοιποῦ καὶ πρότερον· γῆμιν δὲ γνωριμώτερόν ἐστι τὸ πρότερον σημαῖνόμενον· πρότερον γάρ ἐγτυγχάνομεν τῷ ἀθροίσματι καὶ τῷ πλήθει, εἰτα τὴν ἀρχὴν εἰς τὴν ἀναφέρεις ζητοῦμεν καὶ ὅνομάζομεν. Καὶ ἀλλως δὲ προχειρότερόν ἐστι τὸ δεύτερον σημαῖνόμενον· ὑποκειμένου γάρ τοῦ τὸ γένος ἀπὸ τοῦ γεννήσαθαι· ἡ γίγενοθαι παρηγμένον εἰναι, ἐκεῖνο προχειρότερον λέγεται γένος, ὥσπερ ὃ τοῦ γένους λόγος ἀρμόττει· τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ δεύτερον σημαῖνόμενον· ὃ γάρ λόγος τοῦ γεννῆσαι τῇ ἀρχῇ τῆς γενέσεως ἀποδίδοται καὶ προστέλλεται.

Ἐπι τούτοις τίθησι τὸ τρίτον τοῦ γένους σημαῖνόμενον, περ? οὕτω δὴ καὶ σκοπεῖ λέγων ἀλλῷ λέγεσθαι τρόπῳ γένος φύσιστον εἰδος, τουτέστιν διπερ γένος ἔχει φύσιστον πλείω εἰδη, καὶ φησίν διτι ισως φύσιστα καὶ τὸ τοιοῦτο γένος κατὰ τινα ὅμοιότητα τοῦ γένους τῷ τε προτέρῳ καὶ διευτέρῳ τρόπῳ λαμβανομένου· ὥσπερ γάρ τὸ γένος τῷ προτέρῳ τρόπῳ λαμβανόμενον ὁμοίωσίς ἐστι καὶ συνάθροισις πολλῶν, οὕτω καὶ

τουτὶ τὸ τρίτον γένος καὶ λογικὸν ἐπιφέρει πλήθης εἰδῶν, καὶ ὥσπερ τὸ γένος κατὰ τὸν δεύτερον λαμβανόμενον τρόπον ἔστιν ἀρχὴ τῆς τῶν πολλῶν ἔκείνων γενέσεως, οὗτο καὶ τὸ λογικὸν τοῦτο γένος ἀρχὴ ἔστι τῶν ιδίων εἰδῶν.

Θεῖς οὖν τὰ πολλὰ τοῦ γένους σημανόμενα καὶ ἔξηγησάμενος ἔκυτὸν εἰπόντα πολλαχῶς τοῦτο λέγεσθαι, καίτοι πρὸς ἔνδειξιν τῆς ὁμωνυμίας ἔχρισατο τῇ τῷ σημανομένῳ ἀπαριθμήσει, οὐ πρὸς ἀκριβείαν· πολλὰ γὰρ καὶ ἄλλα παρῆχεν, ἀ τίθησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά· εὐθὺς ἐκλέγεται τὸ γένος ἐν τῷ σημανομένῳ ἔκείνῳ περὶ οὗ σκοπεῖ, οὗ καὶ τὴν ὑπογραφὴν ἀποδίδωσι, παρ' ἄλλων λαβών, τῶν Περιπατητικῶν δύπου, οἷς εἴπειν ἀκολουθεῖν. Καὶ γέτη ὑπογραφὴ ἔστιν αὕτη· „Γένος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τοῦ ἔστι κατηγορούμενῳ.”

Εἰτα ἔξηγεται τὴν ὑπογραφήν, λέγων· „Τῷ γὰρ κατηγορούμενῳ”, καὶ τὰ ἔτῆς. Τὸ μὲν οὖν κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι ως γένος λαμβάνει, οὐχ ἀπλῶς τὸ κατηγορεῖσθαι, ἐπειδὴ οὐκέτι ἐνὸς μόνου κατηγορεῖται, οἷον τὰ ἀτομα.. Τὰ δὲ πέντε ταῦτα κατηγορικά, καὶ παραδείγμασι φανεροῖ, κατὰ πλειόνων κατηγοροῦνται. Τῇ προσθήκῃ γοῦν τοῦ πλειόνων διελόμενος τὰ πέντε ταῦτα κατηγορικά | τῷ τε ἀτόμῳ οὐσιῶν f. 39 τ καὶ τῷ μερικῷ συμβεβηκότων καὶ ἀχωρίστων, ἀπερ κατηγορεῖσθαι μὲν λέγονται, ἀλλ' οὐ κυρίως, διότι καθ' ἕνός, καὶ διὸ τοῦτο οὐδὲ κατηγορικὰ λέγονται, καὶ συστελλας τὸ δινομα τῆς κατηγορίας καὶ τοῦ κατηγορικοῦ εἰς τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι, καὶ τοῦτο λαβὼν ὡς γένος τῶν πέντε κατηγορικῶν, φῶνται ταῦτα τῶν ἐτερογενῶν, εἰτα τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ὑπογραφῆς ἐπισκέπτεται, οἷς ὡς οὐσιώδεσι καὶ εἰδοποιοῖς διαφοραῖς χωρίζει· τὸ γένος τῶν ἄλλων τεσσάρων κατηγορικῶν τῷ ἀντιδιηρημένῳ, ἀτιγα κοινωνεῖ μὲν τῷ γένει τῷ κατὰ πλειόνων λέγεσθαι ὡς τινὶ γενικῇ καὶ κοινῇ φύσει καὶ ιδιότητι, διακέκριται δὲ ιδίαις διαφοραῖς. Ἐπειδὴ εἶδη, φῆσι, καὶ διαφοραὶ καὶ ιδίαι καὶ συμβεβηκότα κατὰ πλειόνων λέγονται, τὸ μὲν διαφερόντων τῷ εἶδει πρόσκειται ἐν τῇ τοῦ γένους ὑπογραφῇ πρὸς διάκρισιν τῶν εἰδῶν, ἀπερ οὐ κατὰ διαφερόντων εἶδεις ἄλλὰ κατὰ διαφερόντων ἀριθμῷ λέγεται· τῇ δ' αὐτῇ πως διαφορᾶς καὶ τοῦ ιδίου διαφέρει τὸ γένος· κακεῖνο γάρ, ὥσπερ τὸ εἶδος, οὐ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορεῖται, ἄλλὰ κατὰ διαφερόντων ἀριθμῷ, τουτέστιν ἀτόμων, εἰ καὶ τὸ εἶδος διεγήνοχε τοῦ ιδίου πάλιν, διε τὸ μὲν ιδίον καὶ τοῦ εἶδους κατηγορεῖται οὗ ἔστιν ιδίον, ἐνὸς μέντοι, καὶ τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος ἀτόμων· τὸ δὲ εἶδος ἀτόμων μόνον κατηγορεῖται. Τὸ δὲ ἐν τῷ τοῦ ἔστι πρόσκειται ἐν τῇ τοῦ γένους ὑπογραφῇ, ὥστε διαστελλεῖται αὐτὸ τῇ τε διαφορᾶς καὶ τῶν συμβεβηκότων, λέγω δὲ τῶν κοινῶν καὶ κατὰ πλειόνων λεγομένων συμβεβηκότων, ὡν καὶ διαστέλλειν τὸ γένος το

ρουλόμεθα· τῶν γὰρ οἰδέως συμβεβηκότων πρότερον διεστείλαμεν τῇ προσθήκῃ τοῦ κατὰ πλειόνων. Τούτων τοίγυν τῶν κοινῶν συμβεβηκότων καὶ τοῖς διαφοράς χωρίζει τὸ γένος, ἢ προσθήκη τοῦ ἐν τῷ τί ἐστι· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐν τῷ τί ἐστι· αὐτοὶ γοροῦνται, ἀλλ' ἐν τῷ διποίον τί ἐστι· πρὸς γὰρ τὴν διάτοιν διποίον τί ἐστιν ἢ πῶς ἔχον ἐστι· γνομένην ἐρώτησιν ἀποδίδονται. Ταῦτα δὲ ἔναστα φανεροὶ παραδείγματα καὶ ἐπεξεργασίαις ὁ Πορφύριος, αἱ πρόσδηλοι εἰσὶν ἐν τῷ γράμματι.

f. 88 Ταῦτα εἰπόντα, | ἐπανακεψαλισθαί τὴν τῆς ὑπογραφῆς ἐξήγησιν, καὶ συντέλματα ἀπερ πρότερον εἶπεν ἐκτίθεται· τρόπῳ ἐπαναλήψεως, λέγων τί μὲν βούλεται· τὸ κατὰ πλειόνων ἐν τῇ τοῦ γένους ὑπογραφῇ, τί δὲ τὸ διαφερόντων τῷ εἶδει, καὶ τί τὸ ἐν τῷ τί ἐστιν.

*Ἐντεῦθεν τοίγυν συμπεραίνει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ γένους ἀποδεδόσθαι καλῶς. Τότε γάρ ἡ ὄρισμὸς καλῶς ἔχειν λέγεται, διπόταν τοῖς αὐτοῦ μέρεσι· τὸ ὄριστὸν ἐκ πάντων τῶν ἀλλων χωρίζεται, καὶ διπόταν πάντα 15 τὰ συντόνη τοῦ ὄριστον ἐγκλείωνται καλῶς τῷ ὄρισμῷ· οὗτο δὲ ἔχει καὶ ὡς τοῦ γένους ἀποδοθεῖς ὄρισμός· εἰρήσθω γὰρ τέως ὄρισμός. Οὐδὲν ἀρα περισσόν οὖδὲ ἐλλειπον περιέχει· περισσὸν μὲν οὐδέν, διτι πάντα τὰ κατὰ συμβεβηκότας καὶ ἐπουσιώδη ἀπεσκευάσατο· οὐδὲν δὲ ἐλλειπον, διτι πάντα τὰ οὐσιώδη συμπεριέλαβεν.

20 Μετά γάρ εἰδέναι, διτι ἐλλειψίς οὐσιώδους τιγδός ὑπερβολὴν ἐν τῷ ὄριστῷ ποιεῖται· καὶ οὐ διακρίνει πάντων τῶν ἀλλων ὡν ἀνάγκη διακρίνεσθαι, τῶν ὁμογενῶν δηλοντί· προσθήκη δέ τινος ἐπουσιώδους ποιεῖ ἐλλειψιν ἐν τῷ ὄριστῷ καὶ διακρίνει αὐτὸν καὶ τῶν ὁμοειδῶν αὐτῶν, ἐκεῖνο μέν, ὡς διτι λέγωμεν· „Ἄνθρωπός ἐστι ζῷον λογικόν“· οὐ γάρ διακρίνομεν τὸν ἀνθρώπον τῶν ἀγγέλων διά τὴν ἐλλειψιν τοῦ θυητοῦ, οὐ δὴ προτεθέντος, κακείνων διακρίνομεν αὐτόν· εἰλήφθω γὰρ τέως τὸ θυητὸν ὡς διαφορά, καὶ οἱ αἴγγελοι· ὡς ὁμογενεῖς ἡμῖν· ἀμεινον γάρ ὑστερον περὶ τῶν τοιούτων ἐπισκεψόμεθα· τὸ δὲ δεύτερον, διπόταν λέγωμεν· „Ἄνθρωπός ἐστι ζῷον λογικόν, θυητόν, γραμματικόν· ἐνταῦθα γὰρ τῇ προσθήκῃ τοῦ ἐπουσιώδους 25 τούτου τοῦ γραμματικοῦ τὸ ὄριστὸν συνεστείλαμεν· διλίγοις γὰρ τῶν ἀνθρώπων, τοῖς γραμματικοῖς, ἀρμέττες οὕτος δ ὄρισμός. Τούτων τοίγυν καὶ ἀμφοτέρων τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι φησίν ὁ Πορφύριος τὴν ὑπογραφὴν τὴν ἀποδοθεῖσαν τῷ γένει· Τῇς ἐννοίας δὲ εἶπεν ἢ τῇς ἐννοίας τῇς διεξιλομένης τῷ γένει ἢ τοιούτῳ, ἢ τῇς ἐννοίας τοῦ γένους, τουτέστι· τῇς 30 ἐπινοίας, ἐπει τῇν ἐπένοιαν τοῦ γένους δρᾶται.

Σημεώσεις.

f. 88 * τοῦ φανερόν ἐστι· καὶ ἐστιν | ἀληθείας ἐγδεικτικόν, οὐκ ἀμφιβολία.

καὶ τοῦ ἀπλῶς τέσσαρα σημαίνοντος· τὸ καθόλου, τὸ κυρίως, τὸ μάτην καὶ τὸ μοναχῶς, γῆν ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου σημαίνοντο παρείληφεν· πολλαχῶς γάρ, φησί, λέγεσθαι τὸ γένος σαφές ἐστι· καὶ πᾶσι δοκεῖ.

Εὐλόγως δὲ διακρίνει τὴν πολλαπλότητα τῆς φωνῆς. "Ωσπερ γάρ τὸ ἀδιάκριτόν ἐστιν αἰτία συγχύσεως καὶ ἀγνοίας καὶ πρόσοδος εἰς ὅμωνυμίαν, οὐ δέ τις τὰ πολλὰ τῶν σοφισμάτων καὶ τὰ ἀπότατα τίκτονται, οὕτω καὶ τὸ διάκρισις ἐστιν αἰτία καὶ ἀρχὴ τῆς διωρίσμένης ἐπιστήμης. Διὸ ταῦτα τὴν φωνὴν, ηὗτις ἐστι τὸ γένος, διακρίνει, καὶ ἐστιν ἡ διαίρεσις αὕτη φωνῆς διαίρεσις εἰς διαφόρους σημαῖας· ἀντὶ δέ του καὶ μᾶλλον σίμιαι τὰ πέντε ταῦτα φωνὰς ὑπὸ τοῦ Πορφύρου κληθῆναι, διτοι διαίρεται τούτων ἔκαστον· ὡς φωνὴν εἶς διάφανα σημαίνομενα, η δὲ τὸ μή εἶναι πράγματα ἀλλ' ἐπιγονίας· τί γάρ κατέλογον ἐπικοινωνεῖ τε καὶ φωνῇ, εἴ μή τις καταχρήσθαι μέλλοι τῷ διόματι· τῆς φωνῆς;

Παρὰ ταῦτα δὲ μὲν πατὴρ ἀρχὴ τῆς ἔκάστου γενέσεως λέγεται, διότι ἐξ ἔχυτοῦ ἀποτέλλεται τι, ἐξ οὗ γίνεται η γένεσις διδούσα καὶ τὸ δυνομα τὸ καὶ τὸ εἰδος τῷ γεννωμένῳ. Καὶ μᾶλλον ἐστὶν ἀρχὴ γενέσεως ὁ πατήρ η η μήτηρ διὰ τὸ τὸν μὲν μητέρα μόνην τὴν ὄλην εἰσφέρειν τῷ γεννωμένῳ, τὸν δὲ πατέρα καθάπερ ποιεῦν μερικὸν τὴν ὄλην διατεθέναι καὶ τὸ εἰδος εἰσάγειν ἐν αὐτῇ δι' ἔχυτοῦ. "Ο δὲ τόπος ἀρχὴ καλεῖται γενέσεως τῷ διαφυλάσσειν τε καὶ παρονομάζειν ἀφ' ἔχυτοῦ· ὁ γάρ τόπος παρονομάζει τὸ ἐν τῷ τόπῳ καὶ διατηρεῖ τῶν βιλαριθρῶν, δισον σίδην τε, πάντων αὐτό· ὡς δ' ὅπ' ἐνίων εἴωθε λέγεσθαι, ἐπεὶ ὁ τόπος ἐστὶ τὸ πέρας τοῦ περιέχοντος ηγουν η ἐσχάτη ἐπιφάνεια, τὸ μὲν ἐν τῷ τόπῳ ὄλικόν ἐστιν η ἐσχάτη ἐπιφάνεια τοῦ περιέχοντος σώματος, η δὲ δύναμις τῆς ἐπιφρονῆς ἐκ τοῦ οὐρανίου σώματός ἐστι τὸ ἐν τῷ τόπῳ εἰδεικόν· καὶ τοῦτό ἐστιν η ἀρχὴ τῆς γενέσεως, καὶ πάν τὸ γεννώμενον τῇ δυνάμει τῆς ἐπιφρονῆς τῶν σωμάτων καὶ τῶν πλανητῶν τῶν ἐπουρανίων γεννᾶται, καὶ αὕτη η ἐπιφρονή ἐστιν ἐν πάσῃ γενέσει εἰδεικὸν εἴτουν εἰδος οὐσιῶδες, ὡς εἰρηται. "Ορῶμεν γάρ τινα ἐν μιᾷ | ἐπαρχίᾳ γιγνόμενα, ἀπερ οὐ γεννῶνται· ἐν ἀλλῃ, ὥσπερ f. 84 οἱ σκορπίοι γεννῶνται· ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἀλλαις ἐπαρχίαις, ἐν δὲ τῇ Γαλατίᾳ τῇ Γερμανίᾳ οὐ γεννῶνται· καὶ γυναῖκες εἰωθυῖαι συλλαμβάνειν τε καὶ γεννᾶν ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ ἐν ἀλλῃ παραγενόμεναι ἀτοκεῖσι διέ τὸ τὴν τοιαύτην ἐπιφρονήν τῶν ὄψηλοτέρων σωμάτων μή εἶναι ἐκεῖ διατεθειμένην πρὸς τὴν γένεσιν. Καθόσον γοῦν ἐκάστη χώρα η πόλις ὑπόκειται τινι ἐπιφρονῇ τῶν οὐρανίων σωμάτων, η τῇ δυνάμει τὰ γεννώμενα τῇδε γεννῶνται, καὶ η χώρα αὕτη η η πόλις ἀρχὴ τῆς γενέσεως δύναται λέγεσθαι.

Πρὸς τούτους εἰδέναι δεῖ, διτι λέγων δι Πορφύριος τὸ ἀτομον καθ' ἐνὸς μόνου κατηγορεῖσθαι, οὐ καλῶς δοκεῖ λέγειν· δι γάρ Φιλόσοφος ἐν ταῖς Κατηγορίαις φησίν, διτι ἀπὸ τῆς πρώτης οὐσίας οὐδεμία κατηγορία

1 Σημ τὸ ἀπλῶς δ· τὸ καθόλου, τὸ κυρίως, τὸ μάτην καὶ τὸ μοναχῶς répété en marge C 17 εἰσφέρειν τὴν ὄλην BC

γίνεται. Άλλα φημὶ διπλῆν εἶναι τὴν κατηγορίαν, κυρίως δηλονότι, καὶ οὐ κυρίως· κυρίως μέν, ἐν ᾧ τὸ μᾶλλον καθόλου κατὰ τοῦ ἡττού καθόλου λέγεται, οἷς τὸ ζῷον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἢ τὸ χρῶμα κατὰ τῆς λευκότητος· οὐ κυρίως δέ ἐστιν, διταν τὸ αὐτὸν καθ' ἑαυτοῦ κατηγορήται· καὶ δέ λόγος τούτου δηλός ἐστι· πᾶν γάρ τὸ κατηγορούμενον διφεῖλει δηλοποιητικὸν εἶναι τοῦ ὑποκειμένου· τοιούτον δέ ἐστι τὸ καθόλου· τὸ γάρ καθολικώτερον ἀεὶ γνωριμώτερον ἐστὶν ἐκείνου οὖν κατηγορεῖται· ἀλλὰ τὸ ἀτομὸν οὐκ ἐστι καθολικώτερον· διτεν σύδε γνωριμώτερον ἑαυτοῦ· καὶ δέ τοῦτο τὸ ἀτομὸν οὐκ ἐστι δηλοποιητικὸν ἑαυτοῦ· ἄρα, καὶ τὰ λοιπά.

10 Άλλα μὴν καὶ πρές τὸ καθ' ἐνὸς μόνου κατηγορεῖσθαι τὸ ἀτομὸν ἐνίστασθαι τινας δυνατόν· συνάμεθα γάρ περὶ τοῦδε τοῦ ἀνθρώπου λέγειν, ὅτι Πέτρος ἐστίν, καὶ περὶ τοῦδε καὶ περὶ πολλῶν ἀλλων· ἐνδέχεται γάρ πολλοῖς τοῦτο τοῦνομα κείσθαι· τὸ Πέτρος. Άλλα δεὶ λέγειν, ὅτι διπλῆ ἐστὶν τὴν φωνὴν τοῦτο δυνατόν ἐστιν· ἡ γάρ Πέτρος φωνὴ πολλοῖς ἀποδίδοσθαι δύναται. Εἰ δὲ λέγομεν, ὅτι διπλῆ ἐστὶν ἀτομὸν, διπλάτων ἐστὶν ἀτομὸν, ἐνταῦθα | τὸ ἀτομὸν κατὰ πολλῶν 15 μὲν λέγεται, ἀλλ' οὐ σημαίνει πρᾶγμα, ἀλλ' ἐπίνοιαν ἐφαρμοττομένην τῷ πρᾶγματι τοῦ Πέτρου καὶ Παύλου, οὐ μέντοι γε συνωνύμως κατηγορουμένην, ἀλλὰ παρωνύμως, ὡς εἴρηται πρότερον.

f. 34 τ. Κ. 25 Ήσαΐτως φαμὲν καὶ περὶ τῶν δεικτικῶν ἡ ἀναφορικῶν ὄνομάτων ἔγουν τοῦ δέε καὶ ἔδε καὶ τεδί, ὅτι ταῦτα διχῶς λέγονται θεωρεῖσθαι· ἡ καθέσσον διωρισμένως πρᾶγμά τι δεικνύουσιν, καὶ σύτῳ καθ' ἐνὸς μόνου κατηγορεῦνται· ἡ λαμβάνονται κατὰ πάντα τρόπον τοῦ ἀποδεικνύναι τὰ δυνάμενα κατ' αὐτῶν λέγεσθαι· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κατηγοροῦνται κατὰ πλειόνων.

Διὸ καὶ τὸ ἀτομὸν ὑπ' ἐνίων διχῶς λέγεται, δηλονότι ἀτομὸν σεσημειωμένον καὶ ἀτομὸν ἀσημεταξίνον. Καὶ σεσημειωμένον μὲν ἀτομόν ἐστιν οὐ τινὸς ἡ οὐσία ἐν ἐχυτῇ συγάγει τὰς ἴδεότητας τὰς ἀφωρισμένας ἐνί τινι καὶ οὐκ ἀλλῳ, ὡς διπλάτων καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀτομὸν δὲ ἀσημεταξίνον ἐστιν ἐπερ ἀριθμός· ἐχυτῷ τὸ ὑποκειμένον ἀπλῶς, οὐ τὰς ἴδεότητας, ὡς τὸ δέε καὶ ἔδε καὶ τεδί.

85 Διαφέρειν δὲ ἀριθμῷ τὰ ἀτομὰ λέγονται, διότι οὐ διαφέρουσιν εἰ μὴ παραστητι· σεσημειωμένῃ, ἢ διαφορῇ ἐπεται· καὶ τὸ ἀριθμοῦ διάκρισις· ὁ γὰρ ἀριθμός, κατὰ τὸν Φιλόσοφον ἐν τῇ Φυσικῇ, ἐκ τῆς τοῦ συνεχοῦς διαίρεσεως τίκτεται. "Οπου τοίνυν ὅλη ἐστὶ σεσημειωμένη, ἐκεῖ καὶ ἀριθμοῦ

20 μὲν οὐδὲ BC
marge C

24 λέγεται BC

29 Σημ. δὲ τὸ ἀτομὸν διχῶς add. ἐπειδὴ

ἔστι διάκρισις· ἡ δει λέγειν δτι, ἐπει ἐν ἔστιν ἔκαστον τῶν ἀτόμων καὶ ἀδιαιρέτον τῇ διαίρεσι τοῦ κοινοῦ καὶ ἔκαστόν ἔστι μονάς, διαφέρειν ταύτη λέγονται ἀριθμῷ καὶ μόνῳ τῷ ἀριθμῷ, δτι τῷ γένει ἐν εἰσι καὶ τῷ εἶδει, ἀριθμῷ διντα τοσαῦτα πεπληθυσμένῳ, δσα καὶ ἀτομότητι.

"Ετι, ὃπόταν λέγῃ τὰ κοινῶς συμβεβηκότα κατηγορεῖσθαι κατὰ πλειόνων, σημειοῦσθαι δεῖ, δτι τὸ συμβεβηκός ἡ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀτόμου λαμβάνεται ἀπλῶς, καὶ ἔσται τὸ κοινῶς συμβεβηκός, οἷον τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν· ἡ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀτόμου, καὶ οὔτως ἔσται τὸ ιδίως τινὶ συμβεβηκός· ἡ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ εἶδους, καὶ οὔτως ἔσται τὸ ιδίου. Ἀλλὰ περὶ τούτων προσέντες ἀμείνον γένεταις οὐδείς.

"Ετι, | ὃπόταν λέγῃ τὸ συμβεβηκός κατηγορεῖσθαι ἐν τῷ ὄποιον τί f. 35 ἔστι, δυγάμεθα λέγειν, δτι οὐ καλῶς τοῦτο λέγει· ἡ γάρ πασότης ἔσται συμβεβηκός, καὶ οὐ κατηγορεῖται ἐν τῷ ὄποιον, ἀλλ' ἐν τῷ πόσον· καὶ ἡ ἀναφορὰ ὁμοίως συμβεβηκός δν, οὐκ ἐν τῷ ποιον κατηγορεῖται, ἀλλ' ἐν τῷ πρός τι· ωσταῦτας δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ δεῖ λέγειν, δτι τὸ 18 κατηγορεῖσθαι. τι ἐν τῷ ὄποιον δύναται νοεῖσθαι διχῶς· ἐνα μὲν τρόπον συνεσταλμένως, καὶ οὔτως ἐκεῖνα μόνα κατηγοροῦνται ἐν τῷ ποιον, ἀπερ εἰσὶν ἐκ τοῦ γένους τῆς ποιότητος· ἄλλον δὲ τρόπον ἐξηπλωμένως, ως δταν λέγηται περὶ τινος ἔχοντος τρόπον διορισταῖς τοῦ λοιποῦ, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ τε πασότης καὶ ἡ ἀναφορὰ καὶ τὰ δμοῖα ἐν τῷ ὄποιον τί 20 κατηγοροῦνται· τούτων γάρ ἔκαστον τρόπον ἔχει διορίζοντος ἀμα καὶ ἡρημένου· τὸ γάρ συμβεβηκός καὶ διορίζει τὴν οὐσίαν καὶ τρηταῖς αὐτῆς πρός τὸ εἶγαι.

Leçon IX.

Questions diverses.

ΑΝΑΓΩΣΙΣ ΕΝΑΤΗ.

Ζητήματα.

Ζητεῖσθαι εἴωθεν ὑπὸ πολλῶν εἰ δ Πορφύριος ἐνταῦθα δρίζεται τὴν τοῦ γένους ἐπίνοιαν, ἡ τὸ πρᾶγμα τὸ ὑποκείμενον τῇ ἐπιγοίᾳ, καὶ ἐκατέρωθεν λέγονται λόγοι πολλοί· τίθενται δὲ δμως οἱ πλείους τῷ ἐν τῇ ὑπογραφῇ τούτῃ δρίζεσθαι τὸ πρᾶγμα ώς ἐφαρμόζεται· ἡ ἐπίνοια τοῦ γένους. Ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τὴν τοῦ ζητήματος ποικιλίαν τε καὶ δυσχέρειαν διορίζόμεθα ἀπλῶς ἀγεύ ἐπιχειρημάτων, δτι ἐνταῦθα δρίζεται δ Πορφύριος· τὴν ἐπίνοιαν τὴν συγκεκριμένην· δρίζεται γάρ διπερ καθ' αὐτὸν θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ λογικοῦ· ὁ δὲ λογικὸς καθ' αὐτὸν οὐ θεωρεῖ τὸ πρᾶγμα ἀπολελυμένως, οὕτε μὴν τὴν ἐπίνοιαν ἀπολελυμένως, μᾶλλον μὲν οὖν θεωρεῖ τὴν ἐπίνοιαν τὴν

16 τι om B

17 κατηγορεῖται C

26 Άναγνωσις ἐνάτη om B

συγκεκριμένην, καθότι ἔξι αὐτῆς αὐτὸς τὸ πρᾶγμα παρονομάζεται, εἴτε λέγοις τις τὸ σεσωρευμένον ἐκ τοῦ πράγματος καὶ τῆς ἐπινοίας ὑπὸ τῷ τῇς ἐπινοίας λόγῳ, εἴτε λέγοις μόνην τὴν ἐπίνοιαν ἐν τῇ σχέσει τῇ πρὸς τὸ πρᾶγμα· περὶ τούτου γάρ οὐ διαφέρομαι τό γε νῦν ἔχον· ὥστε δρίζεται εἰς ἐνταῦθα, ὅπερ εἶπον, τὴν συγκεκριμένην ἐπίνοιαν, καὶ οὕτε τὸ πρᾶγμα ἀπολελυμένως, οὕτε τὴν ἐπίνοιαν ἀπολελυμένως.

f. 35⁴ Ζητεῖται ἔτι εἰ τὸ γένος ἐστὶν ἀρχὴ | τῶν εἰδῶν αὐτοῦ, καὶ δοκεῖ μὴ εἶναι, διότι ὅπερ ἐστὶ τὸ αὐτὸς μετὰ τοινος οὐκ ἐστὶν ἀρχὴ αὐτοῦ· ἀλλὰ τὸ γένος ἐστὶ τὸ αὐτὸς μετὰ τῶν ιδίων εἰδῶν· οὐκ ἄρα τὸ γένος ἀρχὴ τῶν εἰδῶν. Ἡ μεῖζων φανερόν ἡ γάρ ἀρχὴ καὶ τὸ ἐκ τῆς ἀρχῆς διαφέρειν ὁφείλουσι, διότι αἰτίᾳ ἐστιν, τοῖς τῷ εἰναι ἔπειται τι ἔτερον, ὥστε ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἔτερον κατὰ τὴν ὑπάρξιν τῆς ιδίας αἰτίας· ἡ δὲ αἰτία καὶ ἡ ἀρχὴ ταῦταν ἐστιν δύο πρὸς τὴν παρούσαν χρείαν. Ἡ ἐλάττων δύοις ἐστὶ φανερόν, διότι τὸ ἀνώτερόν ἐστι τὸ αὐτὸς μετὰ τοῦ ιδίου κατωτέρου, ἐπειὶ ἐστὶν ἐκ τῆς ἐκείνου οὐσίας.

Ἄλλον τούτοις ἐστὶν ὁ Πορφύριος, λέγων τὸ γένος ἀρχὴν εἶναι τῶν εἰδῶν αὐτοῦ, καὶ λόγῳ δὲ τοῦτο δείκνυται. Ἐκαστον γάρ δρίζεται ἐκ τῶν ιδίων ἀρχῶν· ἀλλὰ τὸ εἰδος δρίζεται διὰ τοῦ γένους· τὸ γένος ἀρχὴ ἀρχὴ ἐστὶ τῶν εἰδῶν αὐτοῦ. Ἡ μεῖζων φανερόν, διότι ὁ δρισμὸς φανερός τὸ μέρη τοῦ πράγματος, ὡς λέγεται ἐν ἐβδόμῳ τῶν Μετὰ τὰ φυσικά, ὅπου λέγεται, διτοὺς μέρη τοῦ δρισμοῦ εἰσὶ μέρη τοῦ πράγματος. Φαίνεται τοίνυν, διτοὺς γένος ἐστὶ μέρος τοῦ δρισμοῦ, ἐπεὶ τίθεται ἐν τῷ δρισμῷ τοῦ εἶδους, καὶ ἐπομένως ἐστὶν ἀρχὴ πράγματική.

Πρὸς τοῦτο τὸ ζήτημα δεῖ λέγειν, διτοὺς γένος οὐκ ἐστὶν ἀρχὴ πραγματικὴ εἰτούν ἀρχὴ τῆς ὑπάρξεως τῶν οἰκείων εἰδῶν· ἐστὶ μέντοι ἀρχὴ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰτούν ἀρχὴ αὐτῶν, δύο πρὸς τὸν νοῦν. Τὸ πρῶτον δείκνυται οὕτως· οὐδεμία ἀρχὴ πραγματικὴ κατηγορεῖται τοῦ ἔξι αὐτῆς τῇ κατηγορίᾳ τῇ λεγούσῃ· τόδε ἐστὶ τόδε, ἀλλὰ τῇ κατηγορίᾳ τῇ λεγούσῃ· τόδε ἐστὶν ἐκ τοῦδε· καὶ τοῦτο διτονον ἐκ τοῦ αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ γένος κατηγορεῖται τῶν οἰκείων εἰδῶν τῇ κατηγορίᾳ τῇ λεγούσῃ· τόδε ἐστὶ τόδε· ἐν διτονον ἐστιν· ὁ αὐτορωπός γάρ, φαμέν, ἐστὶ ζῷον. Τὸ γένος ἀρχὴ οὐκ ἐστὶν ἀρχὴ τῶν εἰδῶν αὐτοῦ. Τὸ δεύτερον δείκνυται οὕτω· τὸ κείμενον ἐν τῷ δρισμῷ τοῦ εἶδους ἐστὶν ἀρχὴ τῆς αὐτοῦ γνῶσεως· τὸ δὲ γένος ἐστὶ τοιοῦτον· ἀρχα, καὶ τὰ λοιπά. Δεῖ μέντοι νοεῖν, διτοὺς τρούλωντας· | μὴ μόνον ἀρχὴν τοῦ νοεῖν τὸν δρισμὸν τοῦ εἶδους εἶναι τὸ γένος, ἀλλὰ καὶ ἀρχὴν τῆς τοῦ εἶδους νοήσεως οὕτως ὥστε τὸν τοῦ εἶδους τοῦ γνῶν συντροφισμένον εἶναι· ἐκ τῆς τοῦ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς νοήσεως,

καὶ τοῦτο κοινῶς ὑπὸ πάντων λέγεται· τεύξεται μέντος βελτίσσος ἐπιστασίας ὕστερον.

Πρὸς τὸ ἐπιχείρημα τοίνυν τὸ πρῶτον δεῖ λέγειν, ὅτι ὁ λόγος ἐκεῖνος καλῶς προχωρεῖ τῷ ἰδίᾳ ὁδῷ· δείκνυσθαι γάρ τὸ γένος μὴ εἶναι ἀρχὴν τοῦ εἶναι τῶν οἰκείων γενῶν, ἀλλ' ὅτι σύνεστιν ἀρχὴν αὐτοῖς τοῦ νοεῖσθαι, τοῦτο οὐ δείκνυσθαι.

Οὐ δέ λοιπὸς λόγος ὁ εἰς τούναντίον καὶ αὐτὸς καλῶς προχωρεῖ· δείκνυσθαι γάρ καὶ αὐτὸς ἀρχὴν εἶναι τὸ γένος τῆς τῶν εἰδῶν νοήσεως.

Ζητεῖται ἔτει εἰ τὸ γένος δύναται σφύζεσθαι ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει, Καὶ δείκνυται πρῶτον, ὅτι δύναται σφύζεσθαι· καί τοῦτο γάρ μὴ εἶναι τι ἄλλο το εἰδος ζῷου εἰ μὴ μόνον τὸν ἀνθρώπον, ἔσται οὖν αὕτη ἡ πρότασις ἀληθής, ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἔσται ζῷον. Τότε τοίνυν τὸ ζῷον ἡ ὥς γένος κατηγορεῖται· κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὥς κατώτερον τοι, ἡ ὥς ισον· ἀλλ' οὐχ ὥς κατώτερον· οὐδὲν γάρ τρέπει δύναται εἶναι τὸ ζῷον κατώτερον πρὸς τὸν ἀνθρώπον· οὐδὲ μὴν ψυχή, διότι ἡ ἔννοια τοῦ ζῷου μάλλον ἔσται καὶνή καὶ συγκεκριμένη τῆς τοῦ ἀνθρώπου νοήσεως· τὸ δὲ ἔχον ἔννοιαν μάλλον συγκεχυμένην οὐκ ἀντιτίθεται πρὸς τὸ ἔχον ἔννοιαν τοῦτον συγκεχυμένην. Κατηγορεῖται ἄρα τὸ ζῷον τότε ὥς κατώτερον καὶ ὥς γένος τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ δέ τοι γένος ἐν ἐνὶ εἶδει δύναται σφύζεσθαι.

Ἐπει, ὥς ἐν πέμπτῳ τῶν Μετὰ τὰ φυσικὰ λέγεται, τὸ καθόλου ἀλον διενήγορε τοῦ ἀκεράτου ὅλου, ὅτι τὸ μὲν καθόλου ὅλον δύναται σφύζεσθαι ἐν ἐκάστῳ μέρει διηγημένως, τὸ δὲ ἀκέρατον ὅλον οὐ δύναται, ἀλλὰ σφύζεται μόνον ἐν ἀπασι τοῖς μέρεσιν ἀμα εἰλημμένοις. Ἀλλὰ τὸ γένος ἔστιν ὅλον τι καθόλου· δύναται ἄρα σφύζεσθαι ἐν ἐκάστῳ μέρει αὐτοῦ· μὴ δυντος ἄρα εἰ μὴ ἐνὸς μόνον εἶδους, τὸ γένος σφύζεται. 25

Ἐπει, σφύζομένου τοῦ ὄριστοῦ, σφύζεται ὁ ὄρισμός, εἰ γε καὶ τιθεμένου τοῦ ὄριστοῦ, τίθεται ὁ ὄρισμός· ἀλλ' ἐνὸς εἶδους δυντος μόνον, σφύζεται τὸ ὄριστόν· ἐνὸς ἄρα μένοντος εἶδους, σφύζεται ὁ ὄρισμός. Ἀλλ' ὁ ὄρισμός συγίσταται ἐκ γένους καὶ διαφορῶν· | ἐνὸς ἄρα εἶδους μόνον σφύζομένου, §. 36· σφύζεται ὁ ὄρισμός. 30

Ἀλλὰ τούγαντίον φαίνεται ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ Πορφύρίου, λέγοντος τὴν διαίρεσιν τοῦ γένους ἀεὶ εἶναι εἰς πλείω εἶδη· τὸ δὲ αὐτὸς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ Φιλοσόφου ἐν τετάρτῳ τῶν Τοπικῶν, τιθεμένου θεωρίαν τοιαύτην. Εἰ βούλει, φησίν, ίστειν εἰ τὸ ἀποδιθέν γένος γένος ἐστίν, ίστειν εἰ ἔχει ἀλλο εἶδος παρ' ἐκεῖνο φάποδιθέται· εἰ γάρ μὴ οὕτως ἔχει, οὐκ ἐστι γένος τὸ ἀποδιθέν. Βούλεται ἄρα τὸ γένος μὴ δύνασθαι σφύζεσθαι ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει· καὶ κοινῶς δὲ τοῦτο δείκνυται, ὅτι πᾶσα διαφορὰ προσιστεῖ τῷ γένει συγίστησι τὸ εἶδος· ἀλλὰ τὸ γένος τούλαττον

διαιρεῖται δυσὶ διαφοραῖς· ἀνάγκη ἄρα τὸ γένος τοῦλαττον ἔχειν δύο εἶδη.

Πρὸς τοῦτο τὸ ζήτημα κοινῶς λέγεται, δτι τὸ γένος, δσον πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ὑπαρξίν του γένους, δύναται σώζεσθαι ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει· ἀλλ' δσον πρὸς τὸν τοῦ γένους λόγον, φασὶ τὸ γένος μὴ δύνασθαι σώζεσθαι· ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει.

Ἄλλα τις λεπτὸς διδάσκαλος εἴπει δεῖν ἀλλως λέγειν· φησὶ γάρ τρία πρὸς τοῦτο τὸ ζήτημα· πρῶτον, δτι τὸ γένος, δσον πρὸς τὸν λόγον του γένους, δύναται σώζεσθαι ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει, μᾶλλον δὲ καὶ ἐν ἐνὶ ἀτόμῳ· ὁ γὰρ λόγος του γένους λαμβάνεται ἐκ τινος ἰδιότητος φαινομένης, ὥσπερ 10 ὁ λόγος του ζῷου ἐκ τῆς του αἰσθάνεσθαις καὶ κινεῖσθαις ἰδιότητος· αὕτη δὲ ἰδιότης δύναται σώζεσθαι ἐν ἐνὶ μόνῳ εἶδει· καὶ ἔτι ἐν ἐνὶ ἀτόμῳ· καὶ ἐνὶ γάρ τουλάχιστον περισωθέντος ἀνθρώπου, του Σωκράτους τυχόν, σώζειτο ἀν τὸ αἰσθανόμενον καὶ κινοῦν, ὥστε καὶ ὁ λόγος του γένους σωθῆσεται, καὶ ἐπομένως αὐτὸ τὸ γένος. δεύτερον, δτι τὸ γένος, δσον 15 πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον τῷ του γένους ὄνοματι, σώζεται ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει· ἐπιφέρει· γάρ τουνομα του γένους, οὐ τὰ εἶδη αὐτοῦ· ἡ γὰρ ἀν του γένους κατηγορούμενου ἐνὶ εἶδους, κατηγορεῖτο ἀν καὶ τὸ ἔτερον εἶδος κατὰ του εἶδους, καὶ οὗτως ἡν ἀληθής αὗτη ἡ κατηγορία, δτι δ ἀνθρωπός ἐστιν ἴππος, ὥσπερ δτι δ ἀνθρωπός ἐστι ζῷον. Οὐκ ἄρα ἐπιφέρει τὰ εἶδη τὸ 20 ζῷον, ἀλλὰ σημαίνει τι ἡθροισμένον ἐκ τῆς ὕλης καὶ του εἶδους ὑπὸ τῷ λόγῳ, φῶ ἐστιν αἰσθανόμενον καὶ κινούμενον· ἐκαστον γὰρ εἶδος του ζῷου 25 δ. 37 ἐστιν ἡθροισμένον τι εἴξ ὕλης καὶ εἶδους ἔχον | ἐν ἔαυτῷ τὴν αἰσθησιν καὶ τὴν κίνησιν, ὥσαύτως δὲ καὶ περὶ τῶν ἀλλων. Τοῦτο τοίνυν τὸ ἀθροισμα τὸ ἐν τῷ εἶδει δλον ἐστὶν ἀρχὴ τῆς ἰδιότητος ἐκείνης τῆς φαινο- 30 μένης, εἴς τις δ του γένους λόγος λαμβάνεται, καὶ τοῦτο δλον τῷ ὄνοματι του γένους σημαίνεται· καὶ διὰ τοῦτο εἴ τι τῷ ὄνοματι του γένους σημαίνεται, σώζεται ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει αὐτοῦ, ὑπὸ λόγῳ μᾶλλον συγκεκριμένῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἀληθῶς κατηγορεῖται· τὸ γένος κατὰ του εἶδους τῷ πρώτῳ τρόπῳ του αὐτὸν αὐτό. Τρίτον, δτι δσον πρὸς τὸ πρᾶγμα δπερ δύναται 35 ταῦτα εἶναι· τῷ ἐπιφερομένῳ ἡ σημαίνομένῳ τῷ του γένους ὄνοματι, οὐ σώζεται· ἐν ἐνὶ μόνον εἶδει· τὸ γένος· ἡ γὰρ ὑπόστασις ἐκείνη, οὐ δ λόγος του γένους ἀποδίδεται, εἰσὶ πολλὰ εἶδη· καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ του Φιλοσόφου ἐν τῷ ἐρεύνῳ τῆς Φυσικῆς, δπου φησὶν δτι λανθάνει πολλὰ ἐν τοῖς γένεσι, καὶ διὰ τοῦτο φησὶ μὴ γίνεσθαι περὶ τὸ γένος συγκρίσεις. Τὸ 40 δ' αὐτὸ δείκνυται· καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ὑστέρων, δπου φησὶν δτι ἐν τοῖς μᾶλλον αὐθόλου γίνονται αἱ ὅμωνυμαι. Βούλεται τοίνυν δ Φιλόσοφος, ὡς διὰ πάντων ἐστιν ἵστιν, τὸ πρᾶγμα τὸ ὑφιστάμενον ἡ ὑποκείμενον τῷ λόγῳ του γένους εἶναι πολλὰ εἶδη· ταῦτα δὲ οὐ δύνανται σώζεσθαι ἐν